

VRAAG

van de
week

‘Hoe voorkom ik dat mijn moeder weer een delier krijgt?’

Op deze plek geven (medisch) specialisten antwoord op gezondheidsvragen van lezeressen. Heb je ook een vraag die je wilt voorleggen aan onze (medisch) specialisten? Stuur hem naar redactie@margriet.nl, o.v.v. ‘Vraag aan’.

Internist-geriater
Sophia de Rooij,
hoogleraar
geriatrie-ouderen-
geneeskunde en
afdelingshoofd

Margreet (51): “Na een operatie aan haar heup raakte mijn moeder in een delier. Gelukkig was het tijdelijk, maar ik ben daar heel erg van geschrokken. Kan ik iets doen om een herhaling te voorkomen?”

Internist-geriater Sophia de Rooij: “‘Het leek wel of ze ineens dement was geworden.’ Dat is wat ik geregeld van naasten hoor. Hun familielid is, bijvoorbeeld, opgenomen en in het ziekenhuis begint hij/zij zich van het ene op het andere moment vreemd te gedragen. Hij/zij wordt achterdochtig, herkent je niet meer of ziet dingen die er niet zijn. Een delier, heet dat. Jaarlijks krijgen zo’n 100.000 mensen er rond een ziekenhuisopname mee te maken. Het kan een heel beangstigende ervaring zijn, voor patiënten én naasten. Vooral ouderen met een kwetsbare gezondheid lopen er kans op.

Bij een delier raken de hersens door lichamelijke problemen in de stress. Ze zijn tijdelijk niet in staat om alle prikkels te verwerken tot een samenhangend beeld. Vaak is de oorzaak een infectie, maar bijvoorbeeld ook een operatie, medicijnvergiftiging of ondervoeding kan een delier teweegbrengen. Zie het als een kettingbotsing: ergens in het lichaam gaat er iets fout, waardoor er ook in de hersens een onbalans in bepaalde stofjes ontstaat. Met een plotselinge, tijdelijke verwardheidstoestand tot gevolg.

De behandeling bestaat uit het - zo snel mogelijk - opsporen en aanpakken van het achterliggende probleem, zoals een longontsteking. Als dat lukt, verdwijnt de verwardheid meestal snel. Is de oorzaak niet meteen duidelijk, dan kunnen de symptomen zo nodig worden behandeld met medicijnen.

De verwardheid kan ertoe leiden dat patiënten moeilijker herstellen, bijvoorbeeld omdat ze niet meer willen eten, slechter van een operatie genezen of vallen. Omdat zij zich zelf vaak niet bewust zijn van hun veranderde gedrag, moeten hulpverleners en mantelzorgers extra scherp zijn.

Is er een verhoogd risico op een delier, dan kun je verschillende dingen doen. De avond voor en tot enkele dagen na de operatie 3 mg van het hormoon melatonine toedienen, bijvoorbeeld. Dat kan de duur van een eventueel delier verkorten. Of zware rokers in het ziekenhuis nicotinepleisters geven, want ook ontwenning kan een delier uitlokken. Verder kan het helpen om een naaste op de kamer van de patiënt te laten slapen, wat een vertrouwd gevoel geeft. Twijfel je of je familielid misschien een delier heeft? Vraag dan altijd advies aan de (huis)arts of verpleegkundige.”

Weten hoe voelt om een delirium mee te maken? Kijk op deliriumexperience.nl.